

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Pacis Westphalicæ Publica

Oder Westphälische Friedens-Handlungen und Geschichte

Worinnen enthalten ist, was vom Monath Junio des Jahrs 1648. biß zu dem, im Jahr 1649. völlig erfolgten Schluß und Ende des Universal-Friedens-Congressus zu Oßnabrück und Münster, gehandelt und geschlossen worden

Meiern, Johann Gottfried von

Hannover, 1736

VD18 90103165

§. XXVIII. Nochmahliges Project der Evangelischen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53029](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53029)

1647.
Mart.
April.

consensu declaratum & statutum est, ut, qui vocantur Reformati, Electores, Principes & Status una cum ditionibus & subditis suis, remotis disputationibus, pari jure cum cæteris Augustanae Confessioni addictis, Pacis Religiosæ & Publicæ, nec non hujus Conventionis sint participes, ipsisque contra quoscunque turbantes Processus decernantur; salva tamen maneat de cætero inter Protestantes Pacta, Privilegia & Reversales, quibus de Religione ejusque exercitio subditis à Domino cujusvis loci passim prospectum est, aut ubi subditi longo usu id acquisiverunt; servata semper in terris, quas unusquisque Protestantium possidet, mutua & benevola tolerantia, & manente ibidem, ubi introductum est, publico Religionis exercitio.

1647.
Mart.
April.

Quod si vero posthac Princeps vel Dominus Territorii inter Protestantes ad alterutram sententiam inter illos publice receptam transferat, aut per successorem, aliove quovis titulo vel ratione, Principatum vel Ditiones aut Terram noviter fuerit nactus, in qua alterutra sententia publico viguit exercitio, Principi quidem vel Domino suæ Professionis Concionatores, citra subditorum onus & præjudicium, alere, & pro se suæque Professioni accedentibus habere liceat; sed fas ipsi non sit, invitis subditis, Publicum Religionis Exercitium Legesque & Constitutiones Ecclesiasticas hæctenus receptas immutare, nec Tempora, Scholas, Hospitalia aut eo pertinentes redditus & pensiones, subditis adimere, aut Juris Territorialis, Episcopalis, Patronatus vel alio prætextu obrudere ipsis Ministros alterius Professionis, vel quicquam impedimenti & præjudicii quoad alteram Professionem facere vel attentare.

Verum Principatu vel Ditione in potestatem, ut dictum est, alterius Professionis deveniente, vel Principe ad alteram sententiam accedente, ipsis Communitatibus competat Jus Præsentandi & Vocandi verbi Divini & Scholarum Ministros, loco, quem ipsæ Communitates elegerint, examinandos & ordinandos, atque à Principe vel Domino confirmandos irrefragabiliter: Visitationes, non nisi a confortibus illius Religionis, quæ in locis visitandis tempore evenientis casus viguit, expediantur. Consistoriis alteri Professioni addicti ne assideant, Professoresque in Academiis, non nisi ejusdem sententiæ, quæ ante mutationem Domini recepta fuit, doceant aut alantur. Tandem status tam Religionis quam Ministerii, seu in Templis, Scholis, Consistoriis seu aliis quibuscunque casibus, idem plane & immutabiliter usque ad plenioram in Religione concordiam maneat, qui tempore evenientis casus existit, atque per hanc Conventionem publicam definitus fuit & communiter placuit. Atque contra hanc Conventionem publicam docendo, disputando, legendo & scribendo nemini quicquam movere liceat.

Præsent. 19. Martii 1647.

§. XXVIII.

Neuchabligeres Project der Evangelischen.

Dieses gab Anlaß, daß die sämtliche Augspurgische Confessions-Verwandten am 9. April. sich eines neuen Aufsatzes, wie ab N. I. ersichtlich ist, verglichen, welcher den 14. darauf, in einigen Passi-

bus, geändert, und darauf den Schwedischen per Deputatos eingehändigt wurde, mit dem Begehren, daß selbiger Artikel solcher massen in das Instrumentum Pacis gebracht werden möchte.

N. I.

Dictat. Osnabr. d. 9. Aprilis & revis. d. 14. ej. Anno 1647.

Articulus de Reformatis à Lutheranis compositus.

Unanimi quoque Cæsareæ Majestatis omniumque Imperii Ordinum con-

1647.
April.

consensu statutum est, ut, qui vocantur Reformati, Electores, Principes & Status una cum ditionibus & subditis suis, securitatis
a) è Pace Religiosa. *a)* *Pacis Religiosæ & Publicæ*, nec non hujus Conventionis sint participes, ipsisque contra turbantes Processus decernantur; Salvis tamen de cetero Constitutionibus Publicis, Pactis, Privilegiis, Reverfalibus, *b)* quibus de Religione ejusque exercitio *c)* subditis eorum à Domino cujusvis loci passim prospectum est, aut ubi & quatenus subditi longo usu, aut alio quocunque modo id acquisiverunt.

1647.
April.

Quod si vero posthac Princeps vel Dominus Territorii ab Augustana Confessione ad Reformatam vel ab hac ad illam transferit, aut per successionem aliove quovis titulo vel ratione, Principatum, vel ditiones aut terram nanciscatur, in qua Augustana Confessio aut Reformatata publico exercitio nunc viget, Principi quidem vel Domino suæ Confessionis Avlicum Concionatorem, citra subditorum onus & præjudicium, alere & in Curia residentie secum habere liceat; sed fas ipsi non sit, publicum Religionis Exercitium Legesque ac Constitutiones Ecclesiasticas hæctenus receptas immutare, nec Tempia, Scholas, Hospitalia aut eo pertinentes redditus, Pensiones & Stipendia subditis adimere, aut Juris Territorialis, Episcopalis, Patronatus, vel alio prætextu obtrudere ipsis Ministros alienæ Religionis, vel quicquam impedimenti & præjudicii quoad alteram Religionem facere vel attentare. Verum Principatu vel ditione in potestatem, ut dictum est, alterius Religionis deveniente, vel Principe, aut etiam Ecclesiæ hujus vel *d)* accedente illius Patrono ad alteram Confessionem nominatarum *d)* *converso*, ipsis Communitatibus competat Jus Præsentandi & Vocandi verbi divini & scholarum Ministros, loco, quem ipsæ Communitates, casu eveniente, elegerint, examinandos & ordinandos, atque a Principe vel Domino confirmandos irrefragabiliter. Visitationes non nisi à confortibus illius Religionis, quæ in locis visitandis jam publice viget, expediantur; Consistoriis alienæ Religionis addicti ne assideant. Professoresque in Academiis non nisi ejusdem Religionis, quæ ante mutationem Domini recepta fuit, doceant aut alantur. Tandem status tam Religionis quam Ministerii, seu in Templis, Scholis, Consistoriis, seu aliis quibuscunque casibus, tam ante quam post mutationem supradictam evenientibus, idem plane & immutabiliter maneat, qui vel Ordinationibus & Legibus publicis vel alio quocunque *e)* modo jam obtinet.

Denique si controversiæ inter ipsos Status obortæ sint, aut oboriantur in futurum, eæ decidantur secundum Conventionem in puncto Gravaminum, obtinente interim Possessorio præsentis anni, Petitorio tamen manente salvo.

Quia vero Celsissimus Princeps Johannes Anhaltinus ante annos aliquot Principatus sui regimen ipse apprehendit, liber eidem sit usus Juris Territorii, nec in publico Augustanæ Confessionis exercitio introducendo ullo modo impediatur; Si præter hunc Comites, vel alii quibus Jus Reformandi competit, terras legitime acquisiverunt, & jam dum possident, sed in Religionis Exercitio nihil, cum tamen jure potuissent, mutarunt, ipsis potestas mutandi per hanc Conventionem adempta non sit.